

Під вибухи погано спиться

Президент України з трибуни ООН говорив про війну на Донбасі та звільнення бранців Кремля

» стор. 5

Принизити героя,

або Добровольці знову за ґратами

» стор. 4

А «липи» цвітуть

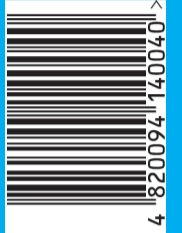
Українці свято переконані: навіть робити щеплення проти ковіду, коли можна купити сертифікат

» стор. 2

Україна молода

П'ятниця, 24 вересня 2021 року

№99 (5831)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 26,671 грн
1 € = 31,285 грн
1 рос. руб. = 0,366 грн

Дивна річ — у хаті піч

Знайдено унікальний артефакт — українську піч, якій не менше тисячі років

» стор. 2

РИМА ТИЖНЯ

Літо. Ребрендинг

Олександр ІРВАНЕЦЬ

*Літо летіло — і пролетіло.
Скажемо чесно: а як ви хотіли?
Що, одягаючи светрики в олені,
Чимсь ви, шановні, не задоволені?
Думали, після двадцятого вересня
Літо раптово візьме і повернеться?
Вражене Літо звертанням нахабним:
«Що за сексизм — називать мене «бабиним»?
Я на таке уже більш не піддамся.
В крайньому випадку звіть мене «дамським».
Так, я прохолодне.
Так, я саркастичне!
Тому я не бабине!
Я — феміністичне!*

Археологи зраділи, коли побачили давню піч.

Страви, які готували українці у печі понад тисячу років тому, дуже нагадують сучасні.
Фото з сайтів khersonci.com.ua, kremenets.city.

Статистика неблаганна: саме найбільш вразлива категорія — пенсіонери — виявилася найменш вакцинованою.

За даними МОЗ

■ АРХЕОЛОГІЯ

Дивна річ — у хаті піч

Знайдено унікальний артефакт — українську піч, якій не менше тисячі років

Ірина КИРПА
Херсонська область

Незвичайна знахідка потрапила на очі дослідникам на березі Каховського водосховища, в південній частині мису Стрліка. Археологи виявили господарську піч, у якій готували їжу наші пращури, що жили на території сучасної України понад тисячу років тому.

За словами учасників експедиції, організованої Національним заповідником «Хортиця», знахідку сміливо можна віднести до часів Середньовіччя, коли лише зароджувалася Київська Русь. Піч перебуває в аварійному стані, тому важливо моніторити її збереження для наших нащадків — йдеться в офіційному повідомленні Національного заповідника «Хортиця».

Подібні відкриття доводять важливість проведення експедицій з метою збереження культурно-історичної спадщини України. Археологи припускають, що 1000-річну піч використовували для приготування таких традиційних для нашої країни страв, як каші, запечена риба й м'ясо, супи, бульйони, відвари з фруктів, а також для випікання хліба — що й підтверджується виявленням поблизу печі спеціальних господарських ям, у які закопували з метою збереження гушки впольованих птахів і тварин.

«Тепер ми з впевненістю можемо сказати, що раціон українців тисячу років тому був схожий із тим, що їдять сучасні люди, — розповідає один з учасників науково-дослідної експедиції у Херсонській області. — Наші люди надавали перевагу свинині, яловичині та баранині, розводили курей, сіяли рис, пшеницю й жито, щоб пізніше можна було поласувати запашним хлібом».

Зовнішній вигляд стародавньої печі свідчить про кмітливість наших предків: давні українці сконструювали її у вигляді кола зі злегка скошеною верхом. Основа печі складається з міцного каменю та надійно зацементована глиною, що дозволяло довгий час зберігати високу температуру, необхідну для приготування їжі.

Дослідники переконані, що цей атрибут народного побуту вірою та правдою слугував не одному поколінню людей, адже він зберіг сліди як мінімум трьох серйозних ремонтів. ■

■ ДО РЕЧІ

Відзначимо, що діяльність археологів Національного заповідника «Хортиця» дозволяє також яскраво уявити побут українців часів козацької доби. Адже лише за 2021 рік цінними знахідками дослідників стали глиняні люльки, гончарний посуд, вироби зі скла і металу та багато інших предметів часів XVIII століття.

Тарас ЗДОРОВИЛО

На фронті знову втрати: під час «паперового перемир'я» двоє українських бійців 22 вересня отримали поранення. Їм було надано невідкладну домедичну допомогу та евакуйовано до шпиталю. Стан здоров'я воїнів — задовільний.

Загалом упродовж доби середі російські окупанти дванадцять разів порушили режим припинення вогню із застосуванням забороненого Мінськими домовленостями озброєння. І порівняно з попередньою добою інтенсивність бойових дій на лінії зіткнення значно зростає.

Так, окупаційні війська Російської Федерації обстрілювали позиції українських захисників у напрямку Світлодарська, на Приазов'ї біля Павлополя та Водяного, поблизу населених пунктів Зайцеве, Новотошківське, Причепилівка з мінометів калібру 120 мм, великокаліберних кулеметів, гранатометів різних систем, стрілецької зброї. Ворог тричі застосував безпілотні літальні апарати, за допомогою яких здійснив скидання ВОГ-17.

Українські захисники вели активну оборону, застосовуючи дозволене Мінсь-

■ НА ФРОНТІ

Вони прийшли вбивати

Інтенсивність обстрілів з боку росіян зростає

кими домовленостями озброєння. Завдяки зусиллям наших воїнів рубежі українських підрозділів залишилися незмінними.

Станом на 7-му годину ранку 23 вересня порушень режиму припинення вогню з боку російсько-окупаційних військ не зафіксовано. Підрозділи Об'єднаних сил контролюють ситуацію та продовжують виконувати завдання з відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації.

Додамо, що 22 вересня відбулася зустріч командувача об'єднаних сил генерал-лейтенанта Олександра Павлюка з координаторкою системи ООН в Україні з гуманітарних питань пані Оснат Лубрані. Представниця ООН висловила глибоку вдячність за плідну співпрацю з командуванням операції Об'єднаних

сил. «Я впевнена, що наше партнерство стане ще більш продуктивним та успішним, — зазначила Оснат Лубрані. — Наша основна мета — допомагати населенню Донеччини та Луганщини, яке постраждало від бойових дій. Основні принципи Організації Об'єднаних Націй — це гуманність, нейтральність, неупередженість і незалежність, ООН не переслідує жодних політичних чи військових цілей, а лише має за мету надання гуманітарної допомоги цивільним людям та налагодження подальшої співпраці».

У ході зустрічі сторони також обговорили питання безпеки українських громадян, надання можливості ремонтним бригадам та надзвичайникам відновлювати об'єкти пошкодженої цивільної інфраструктури. ■

Наталія НАПАДОВСЬКА

Україна перейшла в «жовту зону» карантину. Але фахівці б'ють на сполох: із геометричними темпами приросту захворюваності новий локдаун може настати вже через два-три тижні. Планки у 10 млн вакцинованих не досягнуто, отже, уникнути перевантаження медичної системи і переповнених лікарень — завдання загальнонаціональне.

«У нас було два шляхи: або зробити щеплення переважній кількості груп ризику, або готуватися до обмежувальних заходів. Українці самі обрали цей шлях, на жаль», — резюмує лікар-імунолог Борис Донський. Статистика неблаганна: саме найбільш вразлива категорія — пенсіонери, виявилася найменш вакцинованою. Їм не треба показувати сертифікат роботодавцю, по Європі вони не подорожують, а стимулів, як це було з пенсіонерами Нью-Йорка, які враз зважилися вакцинуватися після бонусу в 100 доларів, — уряд не запропонував. У переважній більшості випадково вакцинувалися лише ті пенсіонери, кого діти переконали це зробити. Піаркампанії, що закликає вакцинуватися доступною і зрозумілою старшому поколінню мовою, так і немає. Ось і викручуються наші замотані лікарі як можуть, переконуючи нашвидкуруч 90-річних пацієнтів — «ви ж не хочете, щоб вас ховали в поліетиленовому пакеті?»

Але є ще одна біда, з якою наша система охорони здоров'я незабаром зіткнеться. Люди почали масово купувати підроблені сертифікати про щеплення, що заганяє в пастку не лише їх самих, а й усю країну. У травні 2021 року СБУ заявила про

■ НЕБЕЗПЕКА

А «липи» цвітуть

Українці свято переконані: навіщо робити щеплення проти ковіду, коли можна купити сертифікат

Фото з сайту rubryka.com.

блокування мережі анонімних онлайн-ресурсів, через які можна було купити підроблені довідки з негативними результатами тестів на COVID-19 і листки тимчасової неприцездатності. У вересні в Києві викрили схему масової підробки результатів ПЦР-тестів і медичних карт про вакцинацію на замовлення туристичних фірм. За сертифікати про підроблені щеплення просили 3,5—5,2 тис. гривень. У Дніпропетровській області, приміром, підроблені міжнародні COVID-сертифікати із занесенням в базу даних Електронної системи охорони здоров'я (ЕСЗ) коштували 6 тис. грн. А фальшивий COVID-сертифікат без внесення даних в ЕСЗ продава-

ли за 1,5 тис. грн. Широкий резонанс отримав у серпні випадок з уманськими хасидами: кілька сотень із них привезли додому в Ізраїль COVID разом із липовими довідками про негативний результат діагностики хвороби.

Україна ризикує опинитися в ситуації, коли навколишні країни приймуть рішення не пускати до себе наших громадян через велику кількість липових сертифікатів. Ціна для людей, які купують фальшиві документи, може бути надзвичайно високою. «Люди з такими підробленими сертифікатами потраплятимуть у реанімацію і, на жаль, вмیرагитимуть, — безпристрасно констатує Борис Донський. — Так само, коли вони схавенуться і захочуть

зробити щеплення, на них у базі вже буде оформлено сертифікат. І їх ніхто не матиме права вакцинувати». Не кажучи вже про те, що така ситуація буде для антивакцинаторів колосальним аргументом. Мовляв, зверніть увагу: у нього є сертифікат, а він отримав щеплення і помер.

На тлі зростання кількості повідомлень про купівлю підроблених довідок про вакцинацію проти коронавірусу українська влада готує законопроект про посилення відповідальності за підробку медичних документів. На одному з останніх засідань Рада національної безпеки та оборони доручила Кабміну розробити і направити в парламент відповідний проект закону.

Штраф у 68 тисяч грн або позбавлення волі до двох років із позбавленням права обіймати посаду на 1-3 роки пропонується передбачити для лікарів, які свідомо вносять неправдиву інформацію про щеплення. Штраф у 170 тисяч або позбавлення волі до трьох років пропонується ввести за підробку таких документів із метою поширення.

Однак і власникам фальшивих документів загрожує кримінальна відповідальність. За свідоме використання громадянами таких підробок передбачено від 17 до 34 тисяч гривень штрафу або обмеження волі до двох років.

Лікар-імунолог Борис Донський коментує: «Чомусь мені здається, що певна категорія людей купує собі ці сертифікати, виходячи з певних ірраціональних і майже релігійних переконань. Вони, як стародавні християни, йтимуть на смерть, будуть розірвані дикими тваринами, але не підкоряться. Мені б хотілося, щоб люди, дізнавшись, що це злочин, перестали це робити». ■

■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА

230 тис. мешканців тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей голосували на російських виборах, заявила омбудсманка Людмила Денісова.	4 тис. культурних та історичних пам'яток у Криму привласнили російські окупанти, йдеться в доповіді ЮНЕСКО.	450 українських політ'язнів тримають за ґратами в Росії — список із прізвищами Зеленський передав Генсеку ООН.	300 стандартів НАТО впровадили в ЗСУ, повідомив начальник управління двостороннього військового співробітництва полковник Андрій Павелко.	146 суддів звільнено на загальних підставах з початку року, поінформували в пресслужбі Вищої ради правосуддя.
---	--	---	--	--

■ ЕКОЛОГІЧНО

Універсальний полігон

На місці занедбаного Дергачівського сміттєзвалища поетапно запустять сучасний комплекс із переробки відходів і збудують дві спортивні траси

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харківська область

Чималий простір під містом Дергачі, що не одне десятиліття нагадував зону екологічного лиха, після тривалої модернізації перетворився на сучасний комплекс управління ТПВ. Наразі тут уже виконано 95 відсотків запланованих робіт і працює більше половини свердловин. На рекультивованих площах комунальники готуються висадити тисячу дерев і 3 тисячі кущів, тому донедавна проблемний об'єкт нагадуватиме зелену зону.

Новий полігон збудований з урахуванням сучасних екологічних вимог, завдяки чому шкідливі домішки не потраплятимуть у ґрунт. Невдовзі тут також запрацює сортувальна лінія, що видалятиме з маси для подальшої переробки пластик, папір, метал, дерево та органічні відходи. Ця технологія дозволить не лише зменшити кількість сміття, яке підлягає захороненню, а й принесе підприємству значний прибуток.

Інфраструктуру цього об'єкта використовуватимуть і як джерело нетрадиційної електроенергії завдяки біогазу, що виділяє сміття. Спеціальна газова станція на полігоні вже працює у тестовому режимі й невдовзі вийде на повну потужність. Річний обсяг виробленого струму, за попередні-

ми підрахунками, може скласти 15 мільйонів кіловат. «Якщо брати теперішній «зелений» тариф, то зароблених коштів нам вистачить на покриття 60-70 відсотків виплат за кредитом, — повідомив директор КП «Муніципальна компанія поводження з відходами» Юрій Суярко. — Крім цього, своєю електроенергією ми повністю забезпечуємо роботу сортувального комплексу. Ці ж генератори водночас виробляють і тепло».

Недавно також стало відомо, що харківська мерія планує влаштувати на території старого рекультивованого полігону гірськолижну трасу і трасу для екстремальної їзди на велосипедах. «Я сьогодні обговорював із колегами цей амбітний проєкт, аналогу якому в Україні немає, — повідомив секретар міськради Ігор Терехов. — Тут буде одразу дві траси — зимова і пластикова літня. Думаю, першу з них ми збудуємо вже цього року, а потім подивимось, як діяти далі. Тут можна поставити навіть підйомник».

Будівництво нового полігону тривало кілька років поспіль. За словами Юрія Суярка, об'єкт можна було б звести і швидше, але Україна сьогодні у Всесвітнього банку на подібні проєкти може взяти лише обмежену кількість кредитів. Кошти надходили частинами. Вартість проведеної модернізації — 40 мільйонів доларів. ■

■ ФАЛЬСИФІКАТ

«Нахімічили» на мільйони

У «підпільників» вилучили підробні засоби захисту рослин

Людмила НІКІТЕНКО

Правоохоронці Черкаської області викрили групу, яка виробляла й розповсюджувала контрафактну продукцію сільськогосподарської хімії під виглядом торгових марок відомих брендів по всій Україні.

Як повідомили «Україні молодій» у Черкаському обласному управлінні поліції, 42-річний житель Жашкова та четверо місцевих мешканців налагодили виробництво фальсифікованої продукції засобів захисту рослин. Сировиною виступали аналоги препаратів, які мали у своєму складі ідентичну за властивостями діючу хімічну речовину, але були дешевшими від вартості препаратів відомих виробників.

«Зловмисники продавали контрафакт аграріям по всій території України, а також на ринках і в місця стихійної торгівлі оптом та в роздріб», — розповідають правоохоронці.

І додають, що фальсифікат виготовляли й складували на приватній території організатора групи. У приміщенні, будинку та в автомобілях фігурантів правоохоронці виявили готову продукцію, сировину, а також паперове пакування з логотипами фірм, пластикову тару, етикетки з назвами препаратів. За місцем здійснення незаконного

Під час обшуку у жашківських «хіміків» вилучено фальсифікату на загальну суму понад 1,5 млн гривень.

Фото пресслужби Черкаського обласного управління поліції.

виробництва фальсифікованої продукції, а також мешкання фігурантів справи провели вісім обшуків та вилучили 260 каністр із логотипами різних торгових марок — Syngenta, Bayer, DuPont, Defenda, 15 пакетів з порошкоподібною речовиною, етикетки з логотипами торгових марок, блокноти з чорновими записами та товаротранспортні накладні.

«Усього під час обшуку вилучено фальсифікату на загальну суму понад 1,5 млн гривень. Наразі відкрито кримінальне провадження за частиною 1 статті 229 — незаконне використання знака

для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого значення походження товару Кримінального кодексу України», — кажуть у поліції Черкаської області.

Санкція статті передбачає покарання у вигляді штрафу від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Узяли групу виробників контрафактної сільськогосподарської хімії працівники Черкаського управління Департаменту внутрішньої безпеки НПУ спільно з працівниками слідчого управління ГУНП в Черкаській області. ■

■ ВИСОКА НОТА

Музика і листи

Нове з біографії композитора Бориса Лятошинського — у концертному перформансі

Валентина САМЧЕНКО

Поєднання музики зі світловим шоу, авторською графікою та відеорядом, у якому публіці представляють раритетні листи і фото, оригінали партитур, ексклюзивне відео з сімейних архівів композиторів у сучасній 3D-візуалізації, — це концерт «Відображення. Лінії долі», який представлять у Києві 28 вересня в Театрі на Подолі. Камерний ансамбль «Лятошинський тріо», до якого входять висококласні виконавці — скрипаль Михайло Захаров, віолончеліст Олексій Шадрін та піаніст Роман Лопатинський, презентує прем'єру, в якій прозвучить музика українських композиторів ХХ століття: Бориса Лятошинського, Рейнгольда Глієра, Івана Карабиця, Євгена Станковича, Валентина

Сильвестрова та Віталія Годзяцького.

Творчі взаємозв'язки між знаковими фігурами Рейнгольда Глієра та Бориса Лятошинського та учнів другого — Івана Карабиця, Євгена Станковича, Валентина Сильвестрова та Віталія Годзяцького — є предметом численних досліджень мистецтвознавців як в Україні, так і в інших країнах протягом багатьох десятиліть. Тож саме формування української композиторської школи, традицій, спадковості музичного мислення та вектори їхніх творчих шляхів стали центральною темою проєкту-концерту «Відображення. Лінії долі», який реалізують за підтримки Українського культурного фонду.

«Для створення мультимедіа контенту ми використа-

«Відображення. Лінії долі» — це проєкт про українського композитора Бориса Лятошинського.

ли декілька листів 1913-1918 років особистої переписки Бориса Миколайовича та його дружини Маргарити Царевич з тих часів, коли їхня любов тільки почалася, — розповідає «Україні молодій» режисерка проєкту Жанна Чепела, яка є співкоординаторкою проєкту та авторкою сценарію концерту. — У цих листах автор скаржиться, що його серце тяжіє до музики, а доводиться займатися сухою юриспруденцією, бо тоді він одночасно вчився в університеті, здобуваючи зван-

ня юриста, та закінчував консерваторію. Також для повного занурення в епоху ми використовуємо в нашому перформансі архівний аудіозапис зустрічі Бориса Миколайовича з його вчителем та другом Рейнгольдом Моріцевичем Глієром та учнями. На цьому записі оживають не тільки голоси видатних майстрів, а й саме життя: чути розмови учнів та дружини, шум міста за вікном... Цього запису ніхто не чув, уривок з неї прозвучить уперше».

І додає: «На долю цього под-

ружжя випало багато випробувань. Це й страшні часи Першої світової війни, коли молоді люди тільки почали жити, а три великі імперії розвалилися. І з усієї Європи тільки Лятошинський — єдиний серед композиторів того часу — зміг узагальнити звучання епохи, написавши свою першу симфонію. Авторські рукописи цього твору ми використовуємо в нашому концерті. Це й криваві часи сталінських репресій та Голодомору в Україні. Часи, коли листи настільки сухі в своєму фактажі, що, читаючи їх і знаючи, що відбувалося насправді, стає страшно. У нашому перформансі ми даємо цитати цих листів у перекладі офіційних постанов ЦК ВКПБ та офіційних на той час газет».

Готуючи «Відображення. Лінії долі», опрацьовували багато архівних матеріалів. Акцентують, що рід Лятошинських має дворянське походження. Його історія налічує понад 10 століть. Ці факти мають підтвердження з листа, якій надійшов у відповідь на запит батька Бориса Миколайовича — Миколи Леонтійовича Лятошинського з Волинського дворянського зібрання. Ці документи також оприлюднять у мультимедіа перформансу-концерту. ■

■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА

98% госпіталізованих з коронавірусом не щеплені жодною дозою, розповіли в Міністерстві охорони здоров'я.	65% українських школярів обирають традиційну форму навчання, згідно з опитуванням Київського міжнародного інституту соціології.	50% і більше доходів українці витрачають на їжу, алкоголь і тютюн, підрахували в Держстаті.	40% українців перехворіли на COVID-19, такі дані озвучив міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.	Понад 20% від загальної чисельності Збройних сил України — жінки, за словами командувача Об'єднаних сил ЗСУ Сергія Наєва.
---	--	--	--	--

Тетяна РУБЛЕВСЬКА

Україна, на жаль, століттями стабільна в саморуйнації — тільки виходить на власний шлях, здобуває незалежність, як згодом внутрішні процеси конкурентної боротьби за владу, впливи, зовнішні втручання починають її ослаблювати й вкидати в лещата залежності від загробух «подорожніх».

Хто винен, що ми століттями не можемо здолати цього власного Левіафана?

Чому саме такий підсумок маємо і сьогодні, пройшовши 30-літній шлях Незалежності і стількох сподівань?

Можливо, в тому, що ми і цього разу так надовго зависли в перехідному періоді, винна наша попередня інфантильність. Після відновлення незалежності не були прораховані всі ризики й можливі наслідки від небезпек загравання з минулим.

За ці помилки ми наразі платимо надзвичайно високу ціну. А до того, наприкінці 2013 року, ми повірили: нарешті усе вийде. Однак остаточне розуміння прийшло разом зі сльозами, кров'ю, смертями, окупованою українською землею та каяттям: вийде, якщо ми позбудемося всіх ставлеників та провідників кремлівської ідеології. Якщо довіримося національним пророкам та героям. Проте сьогодні вже державна машина знову все перевертає з ніг на голову: влада знецінює та дискредитує через обвинувачення в судах справжніх героїв та патріотів.

У сучасній аж занадто «позеленілій», але не розквітлій Україні військових, які героїчно відвоювали Донбас, не просто принижують, а намагаються «помножити на нуль».

Черговий ляпас генералу Павловському

У той час, коли відвертий ворог України Медведчук, покараний генпрокурорськими санкціями, відпочиває у своєму палаці, генерала Павловського ще в липні відправили в СІЗО. Нагадаємо, що у вересні 2014 р. Павловський, єдиний із генералітету, взяв на себе повну відповідальність за оборону Маріуполя. Від Волновахи до Маріуполя — 65 км. На цю величезну відстань було всього лише три роти. Інших військ не було.

Генерал Павловський із мінімумом додаткових засобів вистояв й урятував місто. А Маріуполь — це місто з 430-тисячним населенням, плюс там на той час перебувало близько 200 тисяч біженців. І хоча б до цього державна мала ставитися з повагою і не заганяти військового в глухий кут приниження. Однак суд не взяв до уваги цю обставину. Як і те, що генерал Павловський очолював «Сектор М», а в 2015—2019 роках був заступником міністра оборони.

Суд вимагає від генерала надвелику суму застави — 500 млн гривень! Це при тому, що навіть з олігарха Медведчука прокуратура вимагала менше — 300 мільйонів!

Генерал заявив, що не має такої суми, а рішення суду оскаржуватиме.

Захисники стверджують, що в справі генерала Павловського немає ні мотиву, ні складу злочину. Військові катери (за котрі йому «шиють» кримінал) спроектовані за власні кошти підприємства, виготовлені та перебувають на випробуванні в МВС України.

Якщо детальніше, то генерала судять за змову та організацію постачання до армії у 2016—2018 роках некітної військової техніки. Збитки оцінено на суму понад 475 млн гривень.

Справа Павловського розглядається у Печерському суді міста Києва.

Як зазначив генерал Збройних сил України, перший заступник командувача Сил спеціальних операцій ЗСУ України у 2016—2019 роках Сергій Кривонос, який бере участь у всіх судових засіданнях як поручитель за генерала Павловського, — справа в цій ситуації достатньо скандальна, її розгляд під таким кутом призводить до повної дискредитації звання військового.

«Це по-перше, — каже Сергій Кривонос. — По-друге, якщо було розкрадання на 475 млн — при цьому катери ці є, до речі, на цих катарах був і сам президент, — то як же ці катери на воді тримаються? Ще навіть не відбулися випробування цих кораблів, а вже робиться висновок. Велике питання до тих експертів, які написали цю експертизу, зокрема до їхньої професійної спроможності.

Це вже третій на мій пам'яті суд по генералу Павловському. Перші два закінчилися нічим, але при цьому ніхто перед ним не вибачився. Насправді питання полягає в наступному: якщо винен — доведіть. А вони вже заганяють грошову заставу на рівні 485 млн. Це просто нереально. І питання ж можна вирішити абсолютно спокійно, а не принижувати військового. Навіть якщо вони вважають, що він винен, то діяти потрібно не в такий спосіб. Це, в моєму розумінні, просто ляпас усім військовим, які захищали Україну».

Ув'язнення генерала Павловського патріоти називають ганьбою Зеленського, який, мовляв, є замовником цієї політично мотивованої справи. Як і справ, що вже фактично розсипалися, інших генералів — генерала Марченка, генерала Шевчука, генерала Назарова. І не лише генералів, а й військових, медиків та активістів-патріотів: Андрія Антоненка із Сил спеціальних операцій, Юлію Кузьменко, Яни Дугарь, котрих звинувачують у вбивстві журналіста Павла Шеремета. Активістки та нардепа Софії Федини. Героїчної жінки, учасниці російсько-української війни Марусі Звіробій та багатьох інших.

Подібними діями Зеленський втрачає підтримку величезної кількості справжніх патріотів та військових. Таким чином рие яму своєму і без того падаючому рейтингу.

Переслідування консолидують ветеранів

Місяцями триває судовий розгляд справи екскомандира батальйону «Донбас» Семена Семенченка. Щоразу виявляються нові причини, аби не відпустити його додому під заставу, а продовжувати тримати в СІЗО.

Як розповів адвокат екскомбата, сам Семенченко вважає процес спланованою офісом президента кампанією з

КОЛІЗІЇ

Принизити героя,

або Добровольці знову за ґратами

дискредитації та знищення ветеранського руху.

«За всіма цими процесами стоїть офіс президента, який прагне нейтралізувати найбільш небезпечних для себе політичних та ідеологічних опонентів. Все, що діється з батальйоном «Донбас» та іншими ветеранами війни, не має нічого спільного з правом і законом, — так вважає Семенченко. Однак, на його думку, така позиція Зеленського може об'єднати ветеранський, а головне — добровольчий рух проти влади і лише підштовхує ветеранську та патріотичну спільноту до консолідації», — зазначає адвокат Андрій Наход.

Він повідомив, що й останнє рішення Солом'янського суду м. Києва, за яким Семенченка залишили під вартою ще на два місяці, буде оскаржене в Апеляційному суді. Сторона захисту також наголошує на стані здоров'я Семенченка, який голодує вже понад 40 днів.

«Вимагаємо переведення з «одинокі» СБУ в СІЗО з нормальними умовами й не чинити тиск на Семенченка та його родину», — заявив Андрій Наход.

Цивільні суди над військовими патріотами

Щодо нормальних умов утримання арештованих військових, то варто було б починати з того, що в Україні зруйновано військову юстицію. Військових судять у цивільних судах, немає військової адвокатури.

До речі, наразі у Верховній Раді іде напрацювання відповідного законопроекту. Адвокати, прокурори і судді повинні мати військову підготовку і допуск до державної таємниці. Бо навіть зараз, коли йде розгляд справи генерала Павловського, певні цифри та нюанси є цілком таємними.

«Окремі адвокати чи прокурори не мають допуску, тому в них немає повної картини. Крім того, є питання, яке також потребує уваги. Це в'язниці, бо військові мають сидіти у військових тюрмах. У нас поліція, прокуратура та СБУ сидять у спеціалізованих колоніях, а військові — у загальних. Це приниження», — вважає генерал Збройних сил України Сергій Кривонос.

Повернутись із війни до життя

Нагадаємо, Семена Семенченка звинувачують у створенні приватної військової компанії. Але з огляду на те, що в Україні, як вважають кадрові офіцери, є потреба в створенні подібних підприємств, виникає питання, чи не став Семенченко комусь незручним конкурентом?

Варто зазначити, що приватні воєнізовані об'єднання — звичне явище в розвинених країнах. До речі, колишній офіцер ВМС США Ерік Принс хотів створити в Україні приватну армію та військовий концерн. Крім створення приватної військової компанії, американець мав намір побудувати в Україні завод із виробництва боеприпасів. Але щось

Військового медика Юлію Кузьменко звинувачують у вбивстві журналіста Шеремета.

Ганебне судилище над бойовим генералом Ігорем Павловським.

пішло не так. Тому ця ідея зависла в повітрі.

А якщо згадати історію створення подібних компаній у Великій Британії, Франції, США, то першопричиною їх виникнення було те, що десятки і сотні тисяч людей у США, які пройшли війну — Ірак, Афганістан, — повернулися в країну внутрішньо зміненими. Це вже були не пересічні цивільні, а військові люди. Така ж ситуація наразі в Україні. Не кожен українець, який повернувся з фронту, не кожен воїн зможе стати лікарем, учителем, не кожен зможе й повернутись на своє попереднє «мирне» місце роботи. Чимало з тих, хто захищав нашу Батьківщину, ментально стали військовими, котрим дуже важко знайти своє місце в суспільстві, знайти заняття до снаги в мирному житті. Завдання держави — дати військовим можливість реалізувати себе, законно й відкрито продовжувати працювати за різними напрямками, отримувати нормальну зарплатню, платити податки і не створювати небезпеку для суспільства.

Що стосується Еріка Принса, то, за висловлюванням знайомих із ним українських офіцерів, Принс — потужна людина, яка пройшла великий складний шлях. Американський підприємець, колишній офіцер ВМС США, засновник урядової служби безпеки та однієї з найбільших приватних військових компаній США «Блеквотер». У нього дуже високі вимоги до рівня кандидатів. Не обов'язково, щоб бажаний навіть був на війні.

Це не найголовніше. Головне — це ті професійні та психологічні навички, які повинен мати кандидат, аби працювати в приватній військовій компанії. І для України, на думку кадрових офіцерів, діяльність таких приватних військових організацій була б чудовим виходом із певних безперспективних ситуацій на мирній території, де герої російсько-української війни почуваються розгублено.

Однією з головних проблем є відсутність відповідних законодавчих актів. Один закон не вирішить проблеми, знадобиться величезна кількість підзаконних актів на рівні рішень та постанов Кабміну. Це не так швидко. Бюрократична машина дуже неповоротка. Навіть розподіл повноважень між міністром оборони та головнокомандувачем ЗСУ триває уже півтора року. Ці питання досі не вирішені.

З точки зору патріотичності й моралі, те, що відбувається сьогодні, нижче дна й у контексті часів Януковича.

Та й, схоже, судді не читали ні в дитинстві, ні в юності книг про доблесть і честь; про тих, хто волею долі стає на певному історичному зрізі опертям для цілої країни, особливо у важкі переломні часи, як-от у нас. І сучасні герої, принижені суддівськими вердиктами, опиняються за ґратами.

А може, й справді нічого, окрім Кримінального кодексу, і не тримали «речники й виконавці цих судилиць» у руках? Ну хіба що інструкцію з високих кабінетів щодо застосування цього самого кодексу? ■

■ НА НАЙВИЩОМУ РІВНІ

Під вибухи погано спиться

Президент України з трибуни ООН говорив про війну на Донбасі та звільнення бранців Кремля

Інна СТЕПАНЧУК

У Нью-Йорку розпочалася 76-та сесія Генеральної Асамблеї ООН. Урочисте відкриття поважного представницького заходу відбулося у вівторок, 21 вересня, а триватиме він по 27 вересня. Нинішня сесія Генасамблеї ООН присвячена питанням протидії пандемії коронавірусу, а також збереженню довкілля. Нагадаємо, Генеральна Асамблея є головним дорадчим органом ООН. До неї входять представники всіх держав — членів Організації. Сьогодні це 193 країни, кожна з яких має один голос при ухваленні рішень.

У день відкриття Генасамблеї з її трибуни вперше в ролі глави держави виступив президент США Джо Байден. Він проголосив «нову еру дипломатії» і пояснив, що має на увазі. За його словами, із закінченням військової місії в Афганістані Америка закінчує епоху «безкінечної війни» і вступає в еру «невпинної дипломатії». Він додав, що США і надалі будуть готові застосувати військову силу у випадку необхідності. Але це має бути «останній засіб», зазначив Байден.

У середу з трибуни ООН виступив президент України Володимир Зеленський. На початку промови він згадав про «замах на першого помічника президента України» і назвав це «ціною змін у державі і ціною реформ».

Синхронно з Байденом Володимир Зеленський наголосив, що «всі конфлікти треба вирішувати діалогами й тільки діалогами, а не танками». І закликав світ та

Володимир Зеленський під час виступу в ООН.

Фото з сайту president.gov.ua.

учасників Генасамблеї «прокинутись», бо Україна увесь цей час і «не засинала». «Це складно зробити під звуки вибухів, під звуки пострілів, які лунають на нашому окупованому Донбасі восьмий рік поспіль», — додав Зеленський. — У 2019 році з цієї трибуни я сказав: війна в Україні — це понад 13 тисяч загиблих. 30 тисяч поранених. Уявіть: півтора мільйона людей змушені покинути свої домівки. Щороку ці цифри звучать в ООН з однією лише

поправкою — щороку ці цифри, на жаль, зростають. Я казав про це і в 2020 році. І кажу про це зараз, у 2021-му. І це вже майже 15 тисяч загиблих людей. Ось вам ціна свободи, ось вам ціна незалежності».

Він додав, що, «можливо, у Централ-парку або Медісон-сквер постріли чути не так гучно, як в Авдіївській «промці» або на Світлодарській дузі», то, можливо, «нам час зустрічатися там, де можна реально почути й побачити ці глобальні про-

блеми?» Президент України нагадав, що «ООН проігнорувала Кримську платформу — майданчик для вирішення проблем міжнародного права та окупації. Та закликав усі 193 країни «приєднатися до спільної декларації учасників Кримської платформи», засудити окупацію й показати, що «ви — проти силової зміни кордонів у світі». «Бо у світі більше ніхто не почуватися в безпеці. І не може заховатися за міжнародним правом, як за кам'яною стіною», — наголосив Зеленський. Та процитував після цього російською Володимира Путіна, який розмірковував про державний суверенітет, свободу і рівноправ'я.

Також президент України звернувся за підтримкою до міжнародної спільноти у питанні звільнення близько 450 українців, яких незаконно утримують на тимчасово окупованих територіях України та в РФ. Того ж дня увечері під час зустрічі з прем'єр-міністром Великої Британії Борисом Джонсоном Володимир Зеленський передав список із прізвищами українців, звільнення яких із російського полону домагається Україна.

Також у своїй промові Зеленський згадав масову незаконну видачу російських паспортів на окупованих територіях та незаконну участь українців у російських виборах.

Що на це відповідь Кремль, почуємо 25 вересня — саме в цей день заплановано виступ очільника російської делегації Сергія Лаврова. Володимир Путін участі в Генасамблеї не братиме, тож за нього відбудуватиметься глава МЗС. А поки що «на Росії» тішаться тим, що підловили Володимира Зеленського на неточності. Коли він процитував Путіна, то зазначив, що це частина його промови «в Мюнхені у 2007-му та на Генасамблеї ООН у 2015 році». Але ця цитата, як пишуть російські ЗМІ, тільки з виступу Путіна на Генасамблеї ООН і вона не має стосунку до «знаменитої речі» на Мюнхенській конференції з безпеки. Ну що ж, приємно, що в Росії аж так уважно слухали українського президента... ■

■ ОТАКОЇ!

Субмарини розбрату

Байден і Макрон спробують помиритися після укладення угоди, яка була визнана у Франції зрадницькою з боку США

Ігор ВІТОВИЧ

Президент США Джо Байден і його французький колега Еммануель Макрон зустрінуться в Європі (місце не уточнюють) наприкінці наступного місяця, а посол Франції повернеться до Вашингтона наступного тижня. Про це два лідери домовилися під час телефонної розмови з метою подолання напруженості, яка виникла після того, як США оголосили про безпековий пакт з Австралією та Великою Британією. Байден і Макрон «погодилися, що ситуація виграє від відкритих консультацій між союзниками з питань, що мають стратегічний інтерес для Франції та наших європейських партнерів», заявили в Білому домі.

Минулого тижня Франція оголосила про негайне відкликання своїх послів у Сполучених Штатах та Австралії після того, як Канберра уклала угоду зі США та Великою Британією про атомні підводні човни, що зірвала французький контракт про субмарини зі звичайними двигунами. Міністр закордонних справ Франції Жан-Ів Ле Дріан заявив 17 вересня, що цей крок «виправданий винятковою серйозністю заяв», зроблених Австралією та США напередодні.

У своїй заяві Ле Дріан назвав «неприйнятною поведінкою» скасування Австралією великого контракту на покупку французьких звичайних підводних човнів на користь атомних підводних човнів, побудованих за американською технологією. За

словами Ле Дріана, послы були відкликани для консультацій на прохання президента Макрона.

15 серпня Британія, США та Австралія оголосили про укладання історичного пакту про безпеку в Азійсько-Тихоокеанському регіоні, який розглядається як спроба протидії Китаю. Це дозволить Австралії вперше побудувати атомні підводні човни з використанням технологій, наданих США. За словами аналітиків, пакт Aukus, який також буде охоплювати співробітництво в галузі штучного інтелекту та інших технологій, є одним із найбільших оборонних партнерств за останні десятиліття. Але першою жертвою угоди став ніяк не Китай, а Франція.

Президент США Джо Байден оголосив про рішення підтримати угоду про підводні човни в рамках стратегічного Індо-Тихоокеанського союзу з Австралією та Великою Британією. А це означає розрив «субмаринового» контракту Австралії з Францією на велетенську суму в 56 млрд євро. З огляду на її розмір угоду називали «контрактом століття». У відповідь на таку підніжку з боку Вашингтона, Лондона та Канберри Париж пішов на безпрецедентний крок і відкликав своїх послів у США та Австралії.

Як повідомляє пресслужба президента Франції 22 вересня, в ході розмови між Джо Байденом і Еммануелем Макроном, сторони погодилися, що відкриті консультації між союзниками з питань, що станов-

лять стратегічний інтерес для Франції та європейських партнерів, дозволили б уникнути подібної ситуації. Після переговорів пан Макрон оголосив, що посол Франції повернеться до Вашингтона «на наступному тижні».

Представники Євросоюзу підтримали Францію в цій ситуації. Фактично США та Велика Британія кинули виклик ЄС та єдності всього військово-політичного блоку НАТО.

Міністри закордонних справ країн Європейського Союзу, які прибули в Нью-Йорк на Генасамблею ООН, 20 вересня «ясно висловили солідарність із Францією», повідомив глава європейської дипломатії Жозеп Боррель. За його словами, зрив контракту «суперечить закликам до тіснішої співпраці з Євросоюзом в Індо-Тихоокеанському регіоні». Глава Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн в ефірі CNN назвала «неприйнятним» подібне «поводження» з Францією. «Ми хочемо знати, що сталося і чому», — заявила вона.

За словами глави МЗС Франції Жана-Іва Ле Дріана, розрив контракту став для Франції несподіваним кроком та свідчить про «розрив довірчих відносин між союзниками». І додав, що Париж дізнався про угоду США та Австралії за годину до офіційного оголошення про неї. «Це дійсно удар у спину», — заявив він радіо France. На тлі цього скандалу президент Франції Еммануель Макрон відмовився від поїздки в Нью-Йорк на Генасамблею ООН. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

У США COVID-19 за смертоносністю обійшов «іспанку»

Кількість померлих від COVID-19 у США станом на 20 вересня досягла 695 тисяч людей. Про це повідомив Університет Джонса Гопкінса в Балтиморі, який збирає і публікує дані про глобальну пандемію. Від епідемії іспанського грипу 1918-1919 років, яку досі вважали наймасштабнішою за кількістю жертв в американській історії, померли приблизно 675 тисяч людей. Тепер COVID-19 встановив новий сумний рекорд. «Те, що так багато людей померло, з огляду на досягнення сучасної медицини, є ненормальним і дуже тривожним», — заявив Ерік Тополь, директор медико-біологічного Інституту Скріппса в Ла-Хоя, штат Каліфорнія. Він нагадав, що сто років тому не було ані апаратів ШВЛ, ані вакцин. Останнім часом від коронавірусу в США помирає приблизно 1 тис. 900 людей на добу. Це найвищий показник з початку березня поточного року. Вчені пов'язують це з появою штамів «Дельта» та «Йота», які відрізняються підвищеною заразністю і летальністю.

«Талібан» проситься в ООН

Представник уряду Афганістану, сформованого угрупованням «Талібан», хотів би взяти участь у засіданнях Генеральної Асамблеї ООН, які триватимуть до понеділка, повідомляє «Євроньюс». Відповідний запит, спрямований Генсеку організації 22 вересня, розгляне Комітет ООН, але наряд чи рішення буде прийнято до завершення цієї Генасамблеї. Нинішня афганська влада офіційно не визнана жодною країною.

У Канаді відбулися дострокові парламентські вибори

У Канаді 20 вересня відбулося голосування на дострокових парламентських виборах, які лідер Ліберальної партії прем'єр-міністр Джастін Трюдо оголосив на два роки раніше, намагаючись повернути більшість у парламенті. Трюдо оголосив про вибори в серпні, сподіваючись скористатися своїми результатами в боротьбі з пандемією COVID-19 та вибороти бажану більшість у парламенті. Але опозиційні партії отримали більшу підтримку, ніж очікувалося. Трюдо також критикували за те, що не обгрунтував, чому так несподівано вирішив проводити вибори. Тож прем'єр-міністр Трюдо залишиться при владі після парламентських виборів, але його Ліберальна партія й надалі не матиме більшості (хоча і поліпшила свій результат) та змушена буде формувати «уряд меншості». Ліберали отримують 158 місць у парламенті з 338 мандатів (для більшості необхідно було здобути 170 мандатів). Другою стала Консервативна партія, яка здобула 117 мандатів. Це буде третій строк Трюдо на посаді прем'єра. ■

UA: Перший	КАНАЛ «1+1»	ІНТЕР	КАНАЛ «УКРАЇНА»	ICTV	НОВИЙ КАНАЛ	
06.00 Антропологія	06.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з «1+1»	03.10 X/ф «Дикун»	06.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною	04.50 Скарб нації	06.00, 7.40 «Kids time»	
06.30 М/ф «Маленький великий пес»		04.55 «Телемагазин»	07.00, 8.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні	05.00 Еврика!	06.05 «Том і Джеррі»	
06.40 М/ф «Найменший»	07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 4.10 ТСН	05.25, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	09.00 Зоряний шлях. Новий сезон	05.05 Служба розшуку дітей	07.45 «Орел і решка»	
06.50 М/ф «Що на що схоже»		07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини	10.30 Т/с «Люся. Інтерн»	05.10 Громадянська оборона	09.55 Т/с «Надприродне»	
07.00, 8.00, 8.55, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 0.05, 2.10, 5.25 Новини	09.25, 10.20 «Життя відомих людей-2021»	07.10, 8.10, 9.20 «Ранок з «Інтером»	11.30 Т/с «Виходьте без дзвінка-2»	06.00 Факти тижня	12.35 X/ф «Ред»	
07.05, 8.05 Т/с «Курорт»	11.15, 12.20, 14.15 «Твій день»	10.05, 18.00, 19.00, 3.05 «Стосується кожного»	14.30, 15.30, 18.00 Історія одного злочину	08.45 Факти. Ранок	14.40 X/ф «Ред-2»	
09.00 Божественна літургія Православної церкви України в день свята Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього	14.45 «Одруження наосліп-7»	12.25 X/ф «У джазі тільки дівчата»	16.00 Т/с «Хід прокурора»	09.10, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм	17.00 «Хто зверху?»	
11.25 Телепродаж	17.10 Т/с «Величне століття. Роксолана»	14.25 X/ф «Лапусик»	20.10 «Говорить Україна»	10.10 «На трьох»	19.00 «Пекельна кухня»	
12.00 Д/ф «Дикі тварини»	20.43 «Проспорт»	16.05 «Чекай на мене. Україна»	21.00 Т/с «Таємна любов»	11.30, 13.15 X/ф «Останній володар стихій»	21.00 X/ф «Швидкість»	
13.10, 1.30 Прозоро. Про актуальне	20.45, 21.45 Комедія «Моя улюблена Страшко»	20.00 «Подробиці»	23.10 Т/с «Квіти дощу»	12.45, 15.45 Факти. День	23.35 X/ф «Живий чи мертвий»	
14.00 UA:Фольк. Спогади	22.35 Т/с «Родичі»	21.00 «Речдок. Велика справа». Прем'єра	01.05, 2.00 Гучна справа	14.10, 16.15 Т/с «Розтин покаже-2»	01.00 «Вар'яти»	
15.10, 21.35, 0.30, 2.35, 5.50 Спорт	23.50 Трилер «Ва-банк»	23.50 X/ф «Гроші на двох»	01.30 Телемагазин	18.45, 21.10 Факти. Вечір	02.50 «Служба розшуку дітей»	
15.20 Концерт. Дмитро та Назарій Яремчуки	01.40 «Танці з зірками-2021»	02.05 Т/с «Я подарую тобі світанок»	02.40 Реальна містика	20.20 Прихована небезпека. Прем'єра	03.00 «Зона ночі»	
16.30 Д/ф «Світ дикої природи»	05.30 «Життя відомих людей»	04.35 «Мультфільм»	5 канал		04.55 «Абзаці!»	
17.00 Прозоро. Про головне	06.00, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 0.00, 1.00, 03.00, 4.00, 5.00 Час новин	07.10, 8.10, 21.30 Актуально. Економіка. Політика. Соціум	08.50 М/ф	13.15, 18.10, 19.15 X/ф	23.10 Д/с «Вирішальні битви Другої світової війни»	
18.20, 19.05 «По-людськи»	06.10 Д/с «Найнебезпечніші польоти»	07.15 Д/с «Найекстремальніший»	09.30 Машина часу	15.30 Час «Ч»		
20.00 Д/ф «Дика природа Чилі»		08.15, 0.25 Вечір з Яніною Соколовою	09.50 Д/с «Історія навколо нас»	16.10 Д/с «Повітряні воїни»		
21.45 «Зворотний відлік»			10.00 Підсумки тижня з Анною Мірошниченко	20.20, 2.00 «5 копійок»	03.10 Обережно, діти!	
23.30 Перша шпальта			11.10, 17.10, 1.10, 5.10 Д/с «Великі танкові битви»	21.40 Час-Тіме	04.10 Фізкульт ура!	
00.40 Т/с «Бенкрофт»				22.00 Час новин. Підсумки дня		
02.50 X/ф «Вавилон ХХ»						
04.25 Д/ф «Док на прийомі»						
НТН						
05.00 «Тор Shop»	15.40, 18.05 Т/с «Слід»	00.00 «Дубинізм»	ФУТБОЛ-2		09.20 Затишна дача	
06.00 «Таємниці кримінального світу»	19.05 «Супермама»	02.15 «Відеобімба-2»	06.00 «Шахтар» — «Верес». Чемпіонат України	14.15 Земні катаклізми	10.20, 17.20 Дача бороданя	
07.15, 17.00, 3.35 «Випадковий свідок»	20.15, 22.50 Т/с «Колір помсти»	04.55 «Зловмисники»	07.45, 11.45, 21.55, 1.45, 3.45 Топ-матч	15.10, 21.50 Як влаштований Всесвіт	11.20, 20.40 Удачний проєкт	
10.50, 13.00, 19.30 Т/с «CSI: Маямі»	23.05 Т/с «Майор і магія»	05.45 Телемагазини	08.00 «АЗ Алкмаар» — «Гоу Ехед Іглз». Чемпіонат Нідерландів	16.05, 22.45 Він і вона. Бій за життя	13.00, 0.40, 3.40 Корисні поради	
12.30, 16.30, 19.00, 3.05 «Свідок»	01.05 Т/с «Вангелія»	ФУТБОЛ-1		17.00, 0.35 Битва цивілізацій	13.20 Солодка дача	
14.45, 23.00 Т/с «Сліпа зона»	ПРЯМИЙ		06.00, 8.00, 22.20 Топ-матч	18.55, 23.40 Кризь простір і час із Морганом Фріменом	13.30 Курси елементарної кулінарії Гордона Рамзі	
18.20 «Свідок. Агенти»	07.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 18.00 «Репортер». Новини	06.10 «Хатайспор» — «Фенербахче». Чемпіонат Туреччини	08.10 «Десна» — «Металіст 1925 р.». Чемпіонат України	19.50 Сучасні будівлі Лондона	14.30 Правила виживання	
00.45 X/ф «Великий вибух»	09.10, 10.10, 11.10, 12.10 «Новини країни»	10.00 «Великий футбол»	10.00 «Минай» — «Львів». Чемпіонат України	20.50 Дика Індія	15.30 Неймовірні історії кохання	
02.40, 3.45 «Речовий доказ»	13.15 «Обідня перерва»	11.40 «Аякс» — «Гронінген». Чемпіонат Нідерландів	12.00 «Хатайспор» — «Фенербахче». Чемпіонат Туреччини	02.35 Україна: забута історія	16.30 Квартирне питання	
04.35 «Правда життя. Професійні байки»	14.10 «Великий день»	13.20 «Колос» — «Ворскла». Чемпіонат України	13.50, 16.20 «УПЛ ONLINE»	04.05 Підроблена історія	18.00 Дачна відповідь	
НЛО-ТБ						
06.15 Телемагазин	17.10 «Ситуація»	15.00, 20.15, 22.30 Футбол NEWS	14.30 «Рух» — «Динамо». Чемпіонат України	05.35 Містична Україна	19.40 Шість соток	
07.20 М/ф «Вартові Галактики»	18.15 «Ехо України»	15.20 «Галатасарай» — «Гезтепе». Чемпіонат Туреччини	17.00, 0.00 «Великий футбол»	К1		
08.10 М/ф «Месники: найбільші герої Землі»	19.45 «Десять днів Незалежності України»	17.10 «Кривбас» — «Металіст». Чемпіонат України. Перша ліга	19.00 Чемпіонат Нідерландів. Огляд туру. Прем'єра	06.30 «Тор Shop»	22.20 Готуємо разом	
09.10 М/ф «Чіп і Дейл: бурундучки-рятівнички»	20.00 «Про політику»	19.00 «УПЛ ONLINE»	19.55 LIVE. «Трабзонспор» — «Аланьяспор». Чемпіонат Туреччини	08.00 М/с «Юху та його друзі»	23.50 Реальний секс	
09.30 Т/с «Друзі»	22.00 «Спецтема»	19.25 LIVE. «Чорноморець» — «Інгулець». Чемпіонат України	22.10 «Десна» — «Металіст 1925 р.». Чемпіонат України	08.40 «Орел і решка. Шопінг»	01.40 Формула любові	
11.20 Мама реготала	23.00 «Перша передача»	21.20 «EXTRA TIME»	01.55 «Алтай» — «Бешикташ». Чемпіонат Туреччини	09.40 «Орел і решка. На краю світу»	03.20 Арт-простір	
14.20 Т/с «Сишиш-шоу. Бар»	КАНАЛ «2+2»		04.00 «Колос» — «Ворскла». Чемпіонат України	10.45 «Орел і решка. Дива світу»	04.10 М/ф	
14.50 Т/с «Сишиш-шоу»	06.00 «ДжеДАІ-2019»	22.50 «Шахтар» — «Верес». Чемпіонат України	МЕГА		ТЕТ	
15.50 Т/с «Суперкопи»	06.30 Т/с «Карпатський рейнджер»	00.35 «Трабзонспор» — «Аланьяспор». Чемпіонат Туреччини	06.00 Бандитська Одеса	11.45, 21.00 «Інше життя»	06.00 ТЕТ Мультиранок	
17.50 Т/с «Швидка»	10.10 X/ф «Сек'юриті»	02.20 «Минай» — «Львів». Чемпіонат України	07.45 Страх у твоєму домі	12.45 X/ф «А ось і вона»	09.30 Т/с «Ромео і Джульєтта з Черкас»	
19.30 Т/с «Поліція Гаваїв»	12.00 X/ф «Обітниця мовчання»	04.05 «АЗ Алкмаар» — «Гоу Ехед Іглз». Чемпіонат Нідерландів	08.45, 18.00 Правила виживання	14.30 Т/с «Беверлі-Гіллз, 90210»	10.30 X/ф «Гарфілд»	
21.20 Т/с «Морська поліція: полювання на вбивць»	13.50, 16.55 «Загублений світ»		09.45, 1.35 Речовий доказ	17.10 «Орел і решка. Івлєєва VS Бєдняков»	12.30 4 весілля	
00.55 Мама реготала. Найкраще	17.55 «Секретні матеріали»		10.55 Ремесла за призначенням	18.10 «Орел і решка. Презавантаження»	14.00, 17.00 Богиня шопінгу. Екстремальний сезон	
СТБ						
05.25 Т/с «Комісар Рекс»	18.15 «Спецкор»		11.55 Історія українських земель	20.00 «Орел і решка. Дива світу-2»	15.00, 2.15 Зірки, чутки та Галлівуд	
08.20 «МастерШеф»	18.50 «ДжеДАІ»		13.25, 4.45 Сія: з нами у дику природу	22.00, 1.50 Т/с «Доктор Хаус»	16.00, 3.50 Панянка-селянка	
12.05, 14.50 Т/с «Сліпа»	19.25 «Спорт Тайм»			23.50 X/ф «Півтора лицаря: в пошуках чарівної принцеси Герцелінди»	18.00 Супержінка	
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-новини»	19.30 «Гроші 2021»			03.15 «Нічне життя»	19.00 Одного разу під Полтавою	
	20.25, 21.25 Т/с «Козирне місце»			К2		
	22.25, 0.25 Т/с «CSI: місце злочину»			06.30, 8.00 Телемагазин	21.00, 1.00 Країна У-2	
				07.30 Видатні акторки. ТОП	22.00 Т/с «Прибулець»	
				08.20 Інстагламур	23.00 Сімейка У	
					00.00 Танька і Володька	
					03.00 Вечірка	
					05.50 Корисні підказки	

Валентина САМЧЕНКО
Маріуполь—Київ

Коли про прифронтове місто у Донецькій області кажуть «культурна столиця» — на відстані понад 700 км від нього, в Києві, якось у це не віриться. А саме такий статус підтверджує впродовж нинішнього року Маріуполь, який називають містом Марії (за іменем святої покровительки) або просто Маріком. Хоча більше відоме воно з радянських часів двома металургійними комбінатами: імені Ілліча (з 2016 року — не того, про якого ви думаєте, а доменщика Зота Ілліча Некрасова) та «Азовсталь», які стали приватною власністю.

Повертаючись до активнішого культурницького життя в Маріуполі, який за 100 км від Донецька, де з квітня 2014 року самопроголошена «ДНР», а точніше окупаційна адміністрація Російської Федерації в окупованій Донецькій області, — почали в 2017-му. Спочатку на заходи ходили потроху, але тоді й людей у Маріуполі було менше. Потім багато хто повернувся додому. Й уже в 2018-му, після кількадечної промоції, на фестивалі популярної музики збирали до 5 тисяч осіб.

Бібліотека з дизайнерським ремонтом і птахів з просторами

«Я переїхала з Донецька у Маріуполь в 2014-му. Перебралися всім офісом, — розповідає 38-річна Марія Сльота, керівниця комунального комерційного підприємства Маріупольської міськради «М. Єхаб». — Тоді багато говорили: «Боже, яке сіре, нецікаве місто». Зараз кажуть: «Маріуполь — цукерочка».

До 240-ліття міста в 2018-му відкрили у центрі реконструйований Театральний сквер і площу. Повністю були замінені всі інженерні мережі, покладена тротуарна плитка, облаштовані сходи і пандуси, навіть проведена реконструкція автостанки. Новий музичний фонтан тут назвали мінікопією фонтану зі Скай Гардена, який у Лондоні. А ще з'явилися справді оригінальний дитячий майданчик, незвичайні арт-об'єкти, нові зелені насадження. А під скляним куполом можна побачити розкопки — фрагмент фундаменту церкви Святої Марії-Магдалини, який стояв раніше на місці драматичного театру. Сума інвестицій у цей проект склала 92 мільйони гривень: із міського бюджету на реконструкцію виділили майже 68 млн грн, додала ще 25 млн грн група «Метінвест».

Маріупольський пішохідний фонтан із площі Свободи, яку оновили минулоріч, узагалі ввійшов до Книги рекордів України як найбільший: його довжина — 36 метрів, ширина фонтану — 7,5 метра. Вечірня гра світлом оживляє цей простір зі стильними птахами з унікальним для кожної області України орнаментом на крилах. Символічно і закономірно, що птахів-областей 24 плюс Крим — і через QR-коди кожен може прочитати на своєму телефоні про них найцікавіше. Функціонально птахи на вивіщенні — це й проєктори. Одночасно вони прикрашають площу яскравими геометричними фігурами, контурами квітів і листя.

Поряд є скульптурна композиція в пам'ять про загиблих воїнів у війні Росії проти України: на дубових листочках написані прізвища, а по них без упи ну тече вода — як сльози. В кінці площі встановлено «Дзвін миру». Поруч — мурал «Мілана»: зображення дівчинки, яка потрапила під обстріл мікрорайону «Східний» взимку 2015-го. Тоді 6-річна дитина втратила маму, яка врятувала свою крихітку, накривши собою.

На Лівому березі міста — це там, де вже проїжджаєш повз заводські приміщення «Азовсталі» — парк «Веселка» по-сучасному облаштували у 2019-му. І виглядає він так, що кияни захоплено кажуть: «Можуть же — коли хочуть». Це враження підсилює напроти входу в парк реконструйована стильна будівля, в якій тепер Соціальний офіс «Мульти-центр» — назвати її просто ЦНАП справді було би надто прозаїчно.

Без особливого ентузіазму йшли ми в «Міський палац культури» по вулиці Азовстальській, 13. Зовні помпезна будівля з колонами 1952 року позитивних емоцій не викликала. Допоки не побачили якісний функціональний ремонт усередині і безліч дітей, які там займалися: балетом, акробатикою і просто читанням віршиків.

Так само скептичне налаштування було на похід у середмісті Маріуполя у Центральну публічну бібліотеку імені Короленка: цікавила попередньо більше просто будівля початку ХХ століття. А всередині, виявилось, дизайнерський ремонт усіх залів: електронних ресурсів, абонентського, читального. На полицях

— цьогорічний Шевченківський лауреат «Іван і Феба» Оксани Луцишиної, «Характерник» Василя Шкляра, «Я змішаю кров із вугіллям» Олександра Михеда тощо. А ще полиця книжок, виданих шрифтом Брайля, та аудіо — для людей з проблемним зором.

До речі, рік тому, наприкінці вересня, у Маріуполі відбулася урочиста церемонія відкриття Регіонального представництва Консультативної місії Європейського Союзу — четвертого регіонального підрозділу місії в Україні з моменту заснування у 2014 році. Там працюють 20 експертів із 10 країн (Бельгія, Болгарія, Хорватія, Чехія, Естонія, Фінляндія, Німеччина, Нідерланди, Румунія та Україна). Три інші представництва КМЄС працюють у Львові та Харкові (з 2016), Одесі (з 2018), а головний офіс розташований у Києві.

Форпост культури

Цього року — після карантинної паузи — Маріуполь реалізує масштабний проєкт запущеної Українським культурним фондом програми «Культурні столиці України». Саме прифронтове місто Приазов'я стало переможцем конкурсу, яке утворює статус Велика культурна столиця. Загалом ця культурницька діяльність включає 11 окремих проєктів, які трохи не у режимі нон-стоп наповнюють місто українськими смислами.

Так, в останні дні серпня стартував уже IV фестиваль Mariupol Classic 2021, який реалізується в рамках проєкту культурно-мистецьких ініціатив «Діалог мовою мистецтва» за підтримки УКФ. Упродовж дев'яти днів звучала музика 4 симфонічних та камерних оркестрів, виступило 8 колективів. У концертній програмі Magic SAX виступав французький саксофоніст Клод Делангль; учасниками концерту «Скорик—Мусоргський» (останній затверджений і сформований самим композитором проєкт) стали знана українсько-шведська піаністка Наталя Пасічник, яка виконала «Варіації на шведську тему», присвячені їй власне Мирославом Скориком, та переможець понад 30 міжнародних конкурсів саксофоніст Кента Ігараші (Україна—Японія).

На Театральній площі відбувся концерт просто неба молодіжного симфонічного оркестру України YsOU, заснованого з ініціативи української диригентки зі світовим визнанням Оксаною Лїнів. Цей колектив об'єднує талановитих молодих музикантів з усіх регіонів України віком від 12 до 22 років. А вже за кілька днів на цьому ж концертному майданчику пройшла «Ніч в опері».

У стінах хоральної синагоги, дах якої обвалився ще 1991 року і яка нині потребує збереження і консервації та використовується як сучасний концертний майданчик, — звучали «Червона рута», «Щедрик» і композиція на слова Тараса Шевченка. У будівлі, яку називають маріупольським Колізеєм, виконувала їх поряд з іншими композиціями найкраща вокальна група за версією All American Entertainment Awards — київський джаз-секстет Man sound. Чоловіче шестиголося в «а капельній» техніці й харизма виконавців не залишило байдужим жодного слухача.

Перший фестиваль Mariupol Classic провели у 2018-му. Тоді відкривали в Маріуполі у відремонтованому приміщенні Камерну філармонію — це єдина в Україні за часів відновленої Незалежності відкрита філармонія, фі-

ТОЧКА НА КАРТІ

Друге життя Маріка

Як прифронтове місто за кілька років облаштувало зразкові парки та центри культури

У Маріуполі встановлені мініатюри архітектора Віктора Нільсена. Фото культурно-туристичного центру «Вежа» та Валентини Самченко.

нансується з міського бюджету. Її зал на фестивальному концерті нинішнього року був ущерб заповнений — розкупили всі квитки.

«У 2020-му через пандемію перенесли більшість подій, всі 11 проєктів реалізуємо зараз, — розповідає Марія Сльота з комунального підприємства Маріупольської міської ради. — Нещодавно завершився фестиваль «Ніч в музеї» — проходив у нас уперше, став яскравою подією. За один день фест відвідали понад десять тисяч містян. Привезли кілька експозицій з музеїв Дніпра, Києва. Була виставка картин Марії Примаченко, «Скіфське золото», показували рукописний «Кобзар» грецькою мовою. Це все доповнювалось нашими експозиціями. Наші музеї ніколи такого не бачили — стояли черги з відвідувачів».

Перформанс «Дорога додому» Влада Троїцького влаштували біля траси Маріуполь—Донецьк. Проводили пленери художників, два театральні фестивалі. Загальний бюджет програми з 11 проєктів — близько 23 млн грн, за словами Марії Сльоти.

За літо — близько 6 тисяч туристів

Уже 24 вересня стартує триденний книжковий фестиваль Mariupol Open Book. Презентуватимуть книжки 30 видавництв. «Нарешті з'явилася нагода побувати в Маріуполі, — прокоментувала напередодні дитяча письменниця Леся Воронина. — Програма там буде фантастична, команда письменників та видавців збереться суперова, а реалізується ця подія в рамках гранту «Велика культурна столиця України» та проєкту культурно-мистецьких ініціатив «Діалог мовою мистецтва» за підтримки Українського культурного фонду».

У День міста 25 вересня відкриють ще один оновлений парк — імені Гуро-

ва. Проходитиме Всеукраїнський фестиваль «Мега Йорги», урочиста театральна хода збере представників 90 грецьких товариств із різних кутків країни. А ввечері виступатимуть у Маріуполі гурт «Один в каное» та «Бумбокс».

Маріуполь нині є прикладом того, як іще не так давно переважно проросійськи налаштоване місто усвідомило, що воно українське. Декомунізували назви вулиць і знайшли нових героїв. Зокрема, у місті встановлено мініатюри (як гномів — у польському Вроцлаві) Віктора Нільсена (1871—1949) — талановитого архітектора й інженера, завдяки якому в Маріуполі з'явився перший міський водогін та такі архітектурні шедеври, як водонапірна вежа (нині культурно-туристичний центр «Вежа»), будинок з левами, церква Святих Олени та Костянтина (зруйнована, на її місці зараз розташовується школа №37), училище при заводі «Нікополь» (нині школа №21) та будинок з німфами.

Тут активно розвивається туризм. За інформацією Марини Головної, адміністраторки центру «Вежа», за літо мали близько 6 тисяч туристів, кожен шостий був з іншого міста чи й країни, замовили 260 екскурсій. Магнітами є гора відходів Шлачка, художній музей імені Архіпа Куїнджі, відбудований пірс, морські прогулянки, попередньо можна замовити екскурсії на металургійні комбінати.

Хоча коли ти у Маріуполі, де запускаються пілотні проєкти реформ, успішно працюють грантові програми Євросоюзу і США, місцева влада і промисловості помітно вкладають у розвиток міста, — не полишає думка, що зовсім поряд війна. А проваджує з Маріка за вікном автобуса, вже на окружній дорозі, виразна смужка заводського смогу... ■

Ганна ЯРОШЕНКО

■ ДОБРА СПРАВА

Затишок на дорозі

Жителі околиці Полтави самотужки відремонтували зупинку громадського транспорту

Жителі міської околиці не хочуть іти в Європу з обшарпаною зупинкою.
Фото автора.

Ідеться про зупинку громадського транспорту в колишньому селі Івонченці, що входить до меж Київського району Полтави. Місцеві жителі пригадують, що встановили її ще за радянських часів. А от ідея її відновлення належить Людмилі Теймуразян. Ця діяльна жінка (про яку «УМ» вже писала) не лише дбає про лад у своїй садибі, а й прибирає прилеглі території, насаджує на них дерева, змінює світ навколо себе. Цього разу в зоні її уваги опинилася заведена зупинка громадського транспорту, якої не ремонтували років 10, а то й більше. У групі «Люблю Івонченці», яку Людмила створила у вайбері разом зі своїм чоловіком і однодумцем Серафімом, вона кинула клич до жителів міської околиці допомогти відновити споруду, де очікують на транспорт, без перебільшення, усі. Адже чекати його на цивілізованій зупинці, без сумніву, набагато приємніше.

— Я очолюю відділ охорони навколишнього природного середовища Харківсько-Полтавської єпархії ПЦУ, тож мені, як кажуть, сам Бог велів подати таку ініціативу, — пояснює Людмила Теймуразян. — Та й загалом завжди хочеться змінити щось на краще. От радять: або приймай ситуацію, або змінюй. Багато чого просто не можу прийняти, тому намагаюся змінити. Власне, і група «Люблю Івонченці» була створена задля того, щоб гуртувати громаду й разом робити добрі справи. Ми дізналися, що ремонту цієї зупинки в найближчих планах немає. А оскільки існує практика, за якої в місті «зрізають» удвічі менші зупинки і встановлюють на околицях, ми вирішили

зберегти свою, де в негоді ховається багато людей, зробивши її затишною. Бо якщо чекати, що це зробить хтось, то так можна жити з обшарпаною зупинкою ще й 10, і 20 років.

Зрозуміло, втілити в життя будь-яку ідею без грошового підкріплення важко. Тож Людмила поставила в місцевому магазині скриньку з написом: «Збір коштів на ремонт зупинки», і люди за можливості залишали в ній свої кривні — хто скільки міг. Таким чином громада збрала 800 гривень. Плюс

1 тис. 500 гривень пожертвувала на добру справу власниця мережі продуктових магазинів Марина Колос. Іще 300 гривень додав до загальної скарбнички Андрій Кандзюба, внесок сім'ї Людмили й Серафіма Теймуразян становить 400 гривень. При цьому все, що могли, робили власноруч.

— У народі кажуть: гуртом і батька легше бити. От ми й зібralися гуртом: мої подруги, сусіди і просто ті, хто тут живе, і кожен зробив свій маленький внесок у загальну справу, —

розповідає Людмила Теймуразян. — Навколо зупинки по пояс росла лобода, тож бур'ян викосили й вивезли. Окремо зібralи ще й сміття. Чоловіки перекрили дах, бо він протікав. Шифер, що був у вжитку, та дві дошки для нового накриття презентував Андрій Кандзюба. Загалом люди по-різному ставляться до моїх ініціатив. Однак минулого разу на суботник зібralися 15 осіб, цього разу, як бачите, значно менше. Я вдячна всім, хто відгукнувся й долучився до доброї справи.

— Бачу, ви й сина Саш-

ка залучили до фарбування. Он як махає пензликом, — зауважую.

— Так. Іноді в мене запитують: навіщо тобі все це, мовляв, потрібно? Так от, потрібно заради того, щоб виховувати наших дітей власним прикладом, — аргументує Людмила. — Мені кілька жителів нашої околиці дякували за виявлену ініціативу, але, коли сказала, що потрібно ще дофарбувати зупинку, бажання допомогти не виявили. Тобто ідея хороша, але краще нехай хтось інший втілює її в життя — така позиція, на жаль, превалює. Нічого, нас, активних людей, це не зупиняє.

— Могла б і не прийти. Удома завжди багато роботи, тож і поважної причини шукати не треба. Але ж ми робимо це для всіх і водночас для себе, тож як можна шукати відмовку, аби «відліняти»? — щиро дивується місцева жителька Юлія Шихова. — Ми ж говоримо про те, що прямуємо в Європу. А як можна туди йти, маючи одверту зупинку?

Зайржавілу металеву конструкцію вирішили пофарбувати в блакитний та жовтий кольори. Щоб достукатися до свідомості співгромадян, аби ті звикали не смітити, придумали креативні урни. Їх тримає «козак», якого спроектував та створив із допомогою зварювання Станіслав Стулій. Одна з них — урна попілниця, а друга — для сміття, і закріплені вони на деякому рівні від землі, щоб це мало певний естетичний вигляд.

— Зробили й дошку оголошень, — продовжує розповідь Людмила Теймуразян. — Бо попередня розміщувалася на паркані біля зупинки, а після того як садибу придбав новий власник, валялася на землі, внаслідок чого вся зу-

пинка була обклеєна оголошеннями. Таку ж картину можна побачити й деінде, а все тому, що відсутні дошки оголошень. Ми виправили й цю ситуацію.

Повіддирали оголошення й на електропорі — люди за звичкою приклеюють їх, де тільки можна. А ще почепили два банери, які закликають не кидати сміття, де заманеться, поважати особистий простір співгромадян, усвідомлюючи, що країна починається з кожного з нас. Увінчали зупинку два прапорці — України й Полтави.

— Можливо, це занадто, як кажуть, по-європейськи і хтось цього не зрозуміє, але дуже хочеться, аби ставлення людей до чистоти навколишнього середовища змінювалося, — висловлює побажання моя співрозмовниця. — От уже 33 роки Івонченці входять до меж Полтави. А цивілізація до нас, на жаль, чомусь практично не доходить. Скажімо, навіть урн для сміття в нашому мікрорайоні й удень із вогнем не знайдеш. Збираємося подати запит до управління житлово-комунального господарства міста й щодо того, хто зобов'язаний прибирати зупинки громадського транспорту, зокрема в нас на околиці. Бо Івонченці — це частина міста. Я не стомлююся про це нагадувати. Нині в новинах повідомляють, як правило, про якийсь негатив, та й загалом багато хто скаржиться, що все розвалено, що за 30 років ми, вважаю, нічого не досягли. У такому разі мені хочеться відповісти словами моєї улюбленої поетеси Ліни Костенко: «І якби кожен усвідомив, що держава — це він, то досі у нас вже була б достойна держава». ■

■ ЗАХОПЛЕННЯ

Рибу ловити треба любити

У змаганнях зі спортивної риболовлі взяли участь 16 команд держпідприємства «АНТОНОВ»

Вікторія КОВАЛЬОВА

Змагання зі спортивної риболовлі відбулися на Нижньому озері села Круглик (Києво-Святошинський район Київської області) у філії «Антонов-Агро», підприємству господарстві держпідприємства (ДП) «АНТОНОВ». У них узяли участь 16 команд, за які вболівали близько 80 співробітників.

Вага виловленої впродовж п'яти годин риби сягнула понад 7,6 кг. Переможцем у командному заліку стала команда «Максимум» (Максим та Ольга Шелест), улов якої становив 4,85 кг. Друге місце посіла команда «Чайка» у складі Андрія і Світлани Мороз (860 г). Різниця всього в 10 грамів відділила від «Чайки» володарів третього місця — представників команди IT-FISH Олександра Шафранюка і Богдана Олішинського, які зловили 850 г риби.

Максим Шелест отримав перемогу в номінації Big FISH за ввійманого білого амура вагою в 1,5 кг, довжиною пів метра. Він же посів перше місце в особистому заліку (4,85 кг улову). Під час змагань не пас задніх і водій автобуса «Богдан» Юрій

Гнетило (команда «Сам»), який доставив учасників до місця риболовлі. Змінюючи кермо на вудочку, він наловив 900 грамів риби. Третє місце в особистому заліку — за Андрієм Морозом (860 г риби).

Спортивна риболовля для співробітників «АНТОНОВА» — подія традиційна. Організаторами змагань з риболовлі стали профком первинної організації Профспілки працівників авіабудування та машинобудування України (ПАУ) на ДП «АНТОНОВ» і філія «Антонов-Агро».

Антоновському сімейному святу понад 50 років. Найменшим «рибалкою» нинішніх змагань став шестимісячний Ілля Мазур. Його мама — Любов Мазур — розповіла, що вони з рідною сестрою — Любов'ю Рословою (команда Foxes) — закохалися у риболовлю ще в початкових класах школи. Перші навички засвоїли завдяки батьку (якого вже немає на світі, а от захоплення продовжує об'єднувати їхню родину). Наймолодша ж із трьох донечок Геннадія Чирка (команда «Кракен») — Кіра, котрій трохи більше року, стала найменшою леді-рибалкою.

Володарі перших трьох місць забра-

Ловися, рибко.

Автор фото А. Полторак (ДП «АНТОНОВ»).

ли рибу безплатно. Господарі з Круглика пригостили всіх гостей смачною юшкою та кулішем. Пісенний і танцювальний настрій створив вокально-інструментальний ансамбль профкому ПАУ на ДП «АНТОНОВ» «А-ВІА» під керівництвом Олександри Сивової.

Директор філії «Антонов-Агро» Михайло Ступерський розповів «УМ», що на вихідні у 65 секторах Верхнього і Нижнього озер, як правило, рибалять 30-40 відвідувачів. За січень-серпень цього року з озер філія отримала 1,2 млн грн доходу, при цьому вкладено у зарі-

блення 600 тис. грн. Промислове рибне господарство, на якому спеціалізується філія, є прибутковим. На Верхньому озері керівництво філії планує встановити кіоски зі своєю продукцією та створити комфортніші умови для відвідувачів.

Начальник дільниці рибальства філії «Антонов-Агро» Олександр Савін поділився, що два роки тому співробітники філії вилунали коропа вагою 34,5 кг! Назвали його «Т-34». Сфотографували і... випустили. Так що у потенційних рибалок Круглика залишається шанс його ввіймати. Раптом поцастить! ■

«Присмно перемагати «Динамо» з рахунком, який знімає всі питання».

Григорій ХАТА

Матч за Суперкубок країни, з якого традиційно в Україні розпочинається футбольний календар, у нинішньому сезоні довелося відкласти на кілька місяців. Маючи в своїх складах велику кількість збірників, які потребували відпочинку після Євро-2020, «Шахтар» та «Динамо» домовилися зіграти принциповий поєдинок не в липні, а восени.

«Не найкращий час для матчу, адже незабаром на нашу команду чекають два складні поєдинки в Лізі чемпіонів», — заявив напередодні суперкубкового протистояння з «гірниками» президент динамівського клубу Ігор Суркіс.

Вочевидь добре знайомий із внутрішньою кухнею власник «біло-синіх» зробив уболівальникам столичного клубу приховане попередження. Мовляв, у матчі за Суперкубок можуть бути сюрпризи. А результат першого в сезоні українського «класико» здивував багатьох.

Розгрому, якого зазнали динамівці в цьому поєдинку, без сумніву, мало хто очікував. 0:3 — рахунок, для протистояння двох найтитулованіших команд країни не характерний. Зазвичай принципове й безкомпромисне протистояння цього разу проходило за абсолютно іншим сценарієм. «Такі матчі часто граються до першого гола. На жаль, ми не реалізували свої моменти, а суперник забив. У роздягальні я поговорив з гравцями про командний дух, про те, що відбулося сьогодні на полі. Можна програти гру, але не можна так поступати».

Григорій ХАТА

Баскетбольний «Прометей» зовсім нещодавно з'явився на спортивній карті України. У 2019 році він грав лише у вищій лізі українського баскетболу. Однак сьогодні це яскравий лідер елітного дивізіону, котрий у статусі чинного чемпіона країни переможно розпочав і новий сезон, вигравши у «Будівельника» матч за Суперкубок — 104:99.

До гри зі столичними «гладіаторами» в київському Палаці спорту команда Ронена Гінзбурга успішно завершила кваліфікаційний відбір до групового раунду Ліги чемпіонів. На думку очільника «Будки» Ігорса Міглінієкса, саме здобутий ігровий досвід на старті сезону й допоміг «Прометею» виграти перший у його клубній історії Суперкубок.

«Відчувається, що ми ще не в ритмі. Три матчі в Лізі чемпіонів допомогли «Прометею» бути в кращій формі. У нас 15 підбирань на чужому щиті, у них — два. Очки другого шансу — 18:2. Здається, що суперник повинен програти. Однак ми спіткнулися на легких речах. Ритм гри у нас іще не на потрібному рівні», — констатував латвійський наставник «Будівельника».

Після кількарічного простою, пов'язаного з фінансовою заборгованістю, столичні «гладіатори» знову намагаються повернутися на вершину вітчизняного баскетболу. Минулий сезон для них був більшою мірою лише розігрівом. Тепер він «Будки» очікуватимуть реальної боротьби за чемпіонство.

«Чи буде «Будівельник» претендувати на титул? Ми ще не завершили комплектацію команди на сезон.

■ ФУТБОЛ

Брак мотивації й агресія

«Шахтар» розгромив принципового конкурента й зрівнявся з ним за кількістю виграних суперкубків

■ ТАБЛО

Суперкубок України. «Динамо» — «Шахтар» — 0:3 (Траоре, 30; 54; Патрік, 61).

ся в єдиноборствах. Ми поверхнево й розслаблено поставилися до цього моменту, і суперник виграв великий відсоток мінідуелей», — зауважив наставник «Динамо» Мірча Луческу.

При цьому румунський спеціаліст наголосив, що мотивація його підопічних була нижчою, ніж у суперника. Мовляв, у минулому сезоні «Динамо» виграло й чемпіонат, і Кубок, тож цього разу можна було й не розігрувати Суперкубок.

Хай там як, а після сенсаційної поразки «Шерифу» в Лізі чемпіонів футболісти «Шахтаря» були неймовірно заряджені на перемогу в українському «класико».

Попри напівофіційний статус матчу, для «гірників» поєдинок за Суперкубок мав найвищий пріоритет. За словами Луческу, його відверто здивувала зарядженість суперника на перемогу. «Такої агресії від футболістів «Шахтаря» я не очікував», — зізнався їхній колишній наставник.

До речі, за день до супер-

«Шахтар» несподівано легко переграє «Динамо» в матчі за Суперкубок.

Фото Олександра ПРИХОДЬКА.

кубкового фіналу власник гірницького клубу Рінат Ахметов відсвяткував своє 55-річчя. Зрозуміло, що й цей факт суттєво вплинув на готовність «помаранчево-чорних» здолати принципового опонента. Ну а розбивши столичний колек-

тив, «гірники» таким чином перервали їхню трирічну переможну серію на цьому змагальному шляху. І тепер обидва українські флагмани мають по дев'ять перемог у «Суперкубку».

Водночас уже 3 жовтня на

«Динамо» та «Шахтар» очікує очна зустріч в національному чемпіонаті. Мірча Луческу обіцяє як слід проаналізувати невиразну гру своєї команди в матчі за Суперкубок й у 10-му турі УПЛ реабілітуватися за неприємний розгром. ■

■ БАСКЕТБОЛ

На переможній хвилі

Чинний чемпіон чоловічої баскетбольної суперліги вдало розпочав новий сезон

Після перемоги в кваліфікації Ліги чемпіонів «Прометей» виграв і Суперкубок України.

Фото з сайту fbu.kiev.ua.

У подальшому матимемо можливість додати. Утім на нас чекає важкий сезон, у якому перемаже той ко-

лектив, що матиме більше терпіння, майстерності та командного духу», — наголосив Міглінієкс.

Коментуючи ж шанси своєї команди на чемпіонство, Ронен Гінзбург закликав не поспішати з припущеннями й передчасно не віддавати його команді статус головного фаворита ЧУ. «Занадто рано про це говорити. Загалом, у суперлізі є чотири клуби — «Прометей», «Дніпро», «Київ-Баскет» та «Будівельник», котрі побудували хороші команди з сильними тренерами. Гадаю, що доля чемпіонства вирішиться в червні. Виграє той, хто буде в кращій формі на той момент. Шанси в усіх рівні», — наголосив ізраїльський «коуч» Прометея».

А напрочуд результативна гра в битві за Суперкубок продемонструвала, що вболівальники можуть розраховувати на цікавий сезон. «Цей поєдинок дасть великий початок українському баскетболу. Такі ігри допомагають. Обидві команди грали серйозно, вийшов красивий матч. Всі повинні бути задоволені», — наголосив Ігорс Міглінієкс.

Зауважимо, що, закинувши в матчі 104 очки, «Прометей» таким чином оновив рекорд результативності Суперкубка. Попереднє ж досягнення належало «Дніпру», котрий у 2018 році здобув 101 пункт. ■

«ЗАРАЗА»

Зірки — за вакцинацію

Енн Хетеуей, Алісса Мілано, Єва Лонгорія та інші підписали лист за сприяння бідним країнам у подоланні пандемії

Дара ГАВАРРА

Інфекція COVID-19 уже другий рік бешкетує по всьому світу, незважаючи на економічний чи соціальний рівень країн, адже для неї немає перепон чи статусів. Некомерційна організація CARE склала відозву, а відома модель (і вдова музиканта світового рівня Девіда Боуї) Іман виступила як глобальний адвокат із закликом до світових лідерів допомогти зупинити поширення COVID-19, надати допомогу бідним країнам у вигляді вакцин, щоб зупинити цю пошесть XXI сторіччя. Цю відозву вже підписали понад 70 зірок світового рівня, серед яких Сіара, Річард Гір, Енн Хетеуей, Іман, Іскра Лоуренс, Єва Лонгорія, Алісса Мілано, Рейчел Зоуї, Джордана Брюстер та інші. Звернення опублікували до засідання Глобального саміту Генеральної асамблеї ООН, який проводить президент США Джо Байден.

Зірки попрохали забезпечити 70% населення світу вакцинами до 2022 року, щоб зупинити пандемію. Також селебрітіз наполягають виділити матеріальну допомогу країнам третього світу, щоб зацікавити їх вакцинуватися і тим самим припинити поширення «зарази» планетою. «На даний момент коронавірус є рукотворною пандемією байдужості», — йдеться у зверненні. Тільки 2% насе-

лення у бідних країнах провакциновано, що турбує впливових людей, адже ніхто не може бути в безпеці, коли вірус поширюється, мутує, з'являються нові штамми, які вбивають мільйони людей на всій планеті.

Та паралельно з цим є зірки-«антиваксери», що розповідають байки про шкідливість вакцин. Серед них і Нікі Мінаж, яка нещодавно написала на своїй сторінці в соцмережі, ніби друг її двоюрідного брата втратив потенцію через вакцину. Жодних доказів, звісно, не було надано, але в коментарях розгорілися цілі баталії тих, хто «за» і «проти». Через це співачку навіть викликали на розмову до Білого дому, проте «хіба мама винувата, що дитина...». Ну, ви знаєте... ■

Енн Хетеуей.

Поради астролога

з 27 вересня до 3 жовтня

Овен (21.03—20.04). Тиждень порадує вас стабільністю і рівними відносинами з колегами. Ви працюєте від світанку до заходу сонця, і фортуна зробить вам подарунок.

Дні: спр. — 30; неспр. — 2.

Телець (21.04—21.05). Можливе отримання премії на роботі або усна похвала від начальства. І те, й інше стане для вас хорошим стимулом. Зараз чудовий час для кар'єрного зростання.

Дні: спр. — 27; неспр. — 3.

Близнюки (22.05—21.06). Ідіть із найсмисливішими ідеями до начальства, беріться за нові проекти. Всі мрії, які здавалися нездійсненними, з легкістю втіляться в життя.

Дні: спр. — 28; неспр. — 29.

Рак (22.06—23.07). Недоброчливічі можуть використовувати отриману інформацію проти вас. Конфліктні ситуації виникатимуть постійно. З кимось із партнерів доведеться попроситися.

Дні: спр. — 30; неспр. — 2.

Лев (24.07—23.08). Тиждень порадує відсутністю як хороших, так і поганих новин. Джерелом прибутку стане не тільки робота. Добробут підвищиться завдяки коханій людині.

Дні: спр. — 30; неспр. — 1.

Діва (24.08—23.09). Ви можете розраховувати на пристойні гроші, водночас збільшаться витрати. В одних вони будуть пов'язані з бізнесом, в інших — із придбанням нерухомості.

Дні: спр. — 28; неспр. — 29.

Терези (24.09—23.10). Багато витрат буде пов'язано з дітьми або близькими людьми. Ви опинитеся між молотом і ковадлом. Щоб розрядити ситуацію, доведеться піти на компроміс.

Дні: спр. — 27; неспр. — 1.

Скорпіон (24.10—22.11). Друзі нарікають на те, що мало з вами бачаться. Особисті та романтичні стосунки можуть розвиватися нерівно, тож радимо вільний час приділяти одне одному.

Дні: спр. — 30; неспр. — 2.

Стрілець (23.11—21.12). Вам належить зробити ще один крок уперед. На руках хороших козирів, важливо правильно ними розпорядитися. Можна сміливо відстоювати свої позиції.

Дні: спр. — 1; неспр. — 2.

Козеріг (22.12—20.01). Удача щедра до вас. Вона завжди прийде на допомогу в скрутну хвилину. Тиждень закрутить вас у вихорі нових можливостей, відчуттів, знайомств.

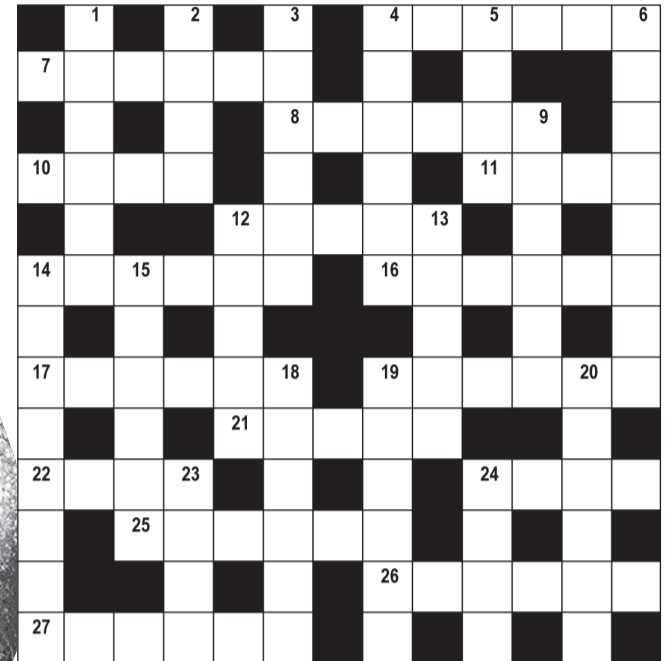
Дні: спр. — 2; неспр. — 3.

Водолій (21.01—19.02). Професійне життя буде насиченим і продуктивним. Терпіння і праця все перетруть. Озброївшись цим девізом, ви зробите потужний ривок у професійній кар'єрі.

Дні: спр. — 29; неспр. — 30.

Риби (20.02—20.03). Підприємці почнуть новий проєкт і зав'яжуть нові перспективні контакти. Зв'язки з колегами з інших міст розвиватимуться успішно і сприятимуть розвитку справи.

Дні: спр. — 27; неспр. — 28. ■

Кросворд від Маланки №88

По горизонталі:

4. Давньогрецький філософ, який попросив Олександра Македонського не застити йому сонце. **7.** Креслярська «лінійка» для проведення кривих ліній. **8.** Сорт винограду з великими ароматними плодами. **10.** Серединка горіха. **11.** Українське антикорупційне бюро. **12.** Позитивний парамедика Юлії Паєвської. **14.** Дрібна морська риба, схожа на оселедця. **16.** Теза, антитеза і синтез у філософській системі Гегеля. **17.** Французький мандрівник та інженер на польській службі, який залишив спогади про Україну. **19.** Безготівковий засіб розрахунку. **21.** Місто, в якому жив і навчався Микола Гоголь. **22.** Прізвище, що перекладається з англійської як Коваль. **24.** Бетонна платформа, що виступає в море, до якої причалюють кораблі. **25.** Нервова клітина з усіма відростками, що відходять від її тіла. **26.** Місто, яке брав Іван Грозний у 1552 році. **27.** Підпора під перекриттям у вигляді атлетичної чоловічої статуї, зображеної у повний зріст.

По вертикалі:

1. Жіноча нагрудна прикраса, плетена з бісеру. **2.** Піднесена пестлива назва дитини в староукраїнській мові. **3.** Прилад для визначення

сторін світу. **4.** Солодка страва на завершення обіду. **5.** Арабська країна. **6.** Неохайна людина. **9.** Грошова одиниця Стародавньої Греції, Месопотамії та Сирії. **12.** «... яром, ... долиною» (українська народна пісня). **13.** Французьке чоловіче ім'я. **14.** Посольство держави. **15.** Американський актор і режисер, геній німого кіно. **18.** Хімічна сполука, якої так остерігаються в фруктах та овочах. **19.** Дерев'яний молоток. **20.** Коштовний камінь, основними типами якого є рубін, сапфір і топаз. **23.** Мама дружини. **24.** Італійське місто, знамените своєю похилоною вежею. ■

Кросворд №86 від 17 вересня

Погода

25—26 вересня за прогнозами синоптиків

Київ: хмарно з проясненнями, невеликий дощ. Вітер північно-західний, 5-10 м/с. Температура вночі +9...+11, удень +12...+14. Післязавтра вночі +9...+11, удень +12...+14.

Миргород: невеликий дощ. Уночі +7...+9, удень +12...+14.

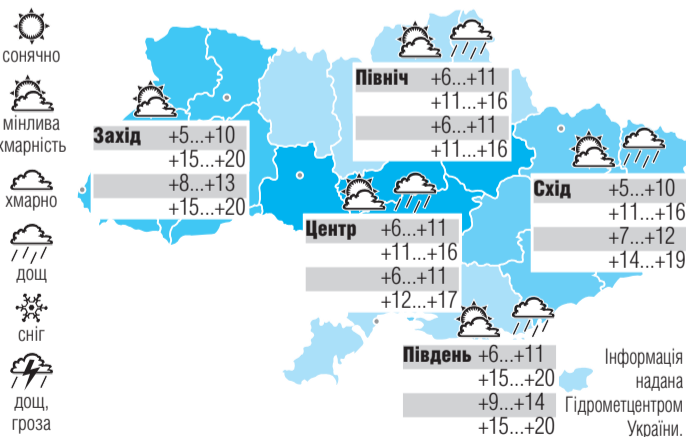
Вінниця: без опадів. Уночі +8...+10, удень +15...+17.

Одеса: без опадів. Уночі +9...+11, удень +18...+20.

Курорти Карпат: хмарно з проясненнями, без істотних опадів.

Трускавець: уночі +7...+9, удень +17...+19. **Моршин:** уночі +6...+8, удень +16...+18.

23 вересня температура води в **Чорному та Азовському морях** становила 17-19 градусів, поблизу Хорлів — 13 градусів, у **Дніпрі** біля Києва — 13.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон редакції: +38 091 625 66 32
Електронна пошта редакції: ukrmoloda@ukr.net
Рекламне бюро: reklama-umoloda@ukr.net
Відділ реалізації: 454-84-41
sale_umoloda@ukr.net
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kyiv.ua

Відділи:
економіки — wagmer@ukr.net
культури, історії, суспільних проблем — vsamchenko@i.ua

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець — ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію: КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенки були», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проєкти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння», «Вітасмо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах: «Преса України» — у Києві Зам. 3009088 «Виданичний дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 429
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», газета виходить у вівторок — середу (спарений номер) і п'ятницю, двічі на тиждень
Тираж 86734